

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ DEN HAAG

SVB

Postbus 8038
3503 RA Utrecht

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg

Bezoekadres
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum 19 mei 2014
Betreft Governance trekkingsrechten

Aanleiding

In de stuurgroep trekkingsrechten is afgesproken dat VWS aangeeft hoe de governance voor wat betreft de pgb-trekkingsrechten vorm krijgt. In deze brief wordt de gemaakte afspraak nagekomen.

Visie op trekkingsrechten

Door met name Per Saldo is reeds langer aangedrongen op de invoering van trekkingsrechten voor budgethouders als onderdeel van het zo solide mogelijk maken van het pgb. De noodzaak om te komen tot een solide pgb is onderstreept in het lenteakkoord dat in 2012 is gesloten. In het plan over de aanpak van pgb-fraude, dat eind 2012 door de staatssecretaris naar de Kamer is gestuurd, is de invoering van trekkingsrechten als voornaam punt benoemd. Ook in de debatten in de Kamer over zowel het pgb in het algemeen als over de aanpak van fraude in het bijzonder zijn de trekkingsrechten steeds als voornaam instrument benoemd.

De visie op de invoering van trekkingsrechten is derhalve dat het in de eerste plaats de aanpak van fraude betreft. De invoering van trekkingsrechten dient ten eerste een drempel tegen fraude op te werpen en ten tweede de opsporing van gepleegde fraude te vergemakkelijken. Hiertoe is een verregaande mate van standaardisatie van gegevensuitwisseling tussen partijen noodzakelijk. Dit is van belang omdat fraudeurs zich niet houden aan de grens van het gebied van een zorgkantoor, gemeente of wettelijk domein. Uiteraard zijn trekkingsrechten niet het enige instrument om pgb fraude tegen te gaan. Evenzeer is het van belang om in de regelgeving en in het geheel van de uitvoering rond het pgb de fraudebestendigheid in het oog te houden.

Fraudebestrijding betekent dat de partijen die verantwoordelijk zijn voor het aanpakken van fraude (Rijk, zorgkantoren, gemeenten) in staat moeten zijn deze verantwoordelijkheid in te vullen. Bij de toetsing van de rechtmatigheid van de betalingen en bij het opsporen van fraudeurs (bijvoorbeeld door afleggen van huisbezoeken) dient het systeem van trekkingsrechten ondersteunend te zijn.

Een tweede voornaam uitgangspunt is dat de trekkingsrechten gebruikersvriendelijk en veilig voor de budgethouders moeten zijn. Het leeuwendeel van de budgethouders gebruikt het pgb waarvoor dat bedoeld is. Zij

Kenmerk

361741-119861 LZ

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk deze brief.

moeten door de invoering van de trekkingsrechten de zeggenschap over hun pgb behouden, daar op een gebruikersvriendelijke wijze mee om kunnen gaan en zekerheid hebben dat deze aan de eisen van privacy en informatiebeveiliging voldoet. De gebruikersvriendelijkheid brengt met zich mee dat de uitoefening van trekkingsrechten in de Wlz en de Wmo voor de budgethouder die van beide gebruik maakt (in de situaties van overgang van het ene naar het andere domein of twee budgethouders in één gezin), op elkaar aansluit, dat er goede service voor de budgethouder is en dat de invoering zorgvuldig plaatsvindt.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg

Gewenste governance en financiering trekkingsrechten

Bij de vormgeving, invoering en vervolgens toepassing van de trekkingsrechten moet de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen bij het trekkingsrecht en de daarmee samenhangende fraudebestendigheid van het PGB worden ingevuld.

Aanpak fraude door trekkingrechten

De zorgkantoren en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor toekenning van de pgb's en het voorkomen en opsporen van fraude. Daarmee zijn de trekkingsrechten een ondersteunend systeem voor deze partijen bij de aanpak van fraude. In de regelgeving van de WLZ, de WMO en de Jeugdwet wordt verankerd dat de SVB verantwoordelijk is voor alle activiteiten samenhangend met de voorbereidingen van de betalingen en feitelijke uitvoering van de betalingen.

Fase van invoering

VWS vervult de rol van opdrachtgever voor wat betreft de invoering van trekkingsrechten en stuurt het programma aan. Zorgkantoren, gemeenten, Per Saldo en CAK zijn de belanghebbende partijen die in de stuurgroep invloed hebben op het programma.

De situatie als alle wetgeving in werking is getreden noemen we de structurele situatie. Besluitvorming over de governance en financiering voor de structurele situatie wordt vormgegeven door de stuurgroep.

Structurele situatie

De gewenste governance in de structurele situatie van het trekkingsrecht is dat, VWS, de zorgkantoren/ZN en de gemeenten/VNG als opdrachtgevende partijen voor de SVB worden gezien. Daarmee worden de zorgkantoren/ZN en de gemeenten/VNG verbonden aan de SVB. Het impliceert dat de werkzaamheden van de SVB die samenhangen met trekkingsrechten door zorgkantoren/ZN en de gemeenten/VNG worden gefinancierd via een bestuurlijk of juridisch vastgelegde systematiek.

De gewenste systematiek moet de opdrachtgevers invloed geven op de door de SVB te leveren diensten, terwijl de SVB duidelijkheid geeft over de aard en de omvang van de te verlenen diensten tegen een reële vergoeding. De SVB is de uitvoeringsorganisatie die de trekkingsrechten faciliteert ten dienste van zorgkantoren en gemeenten. De rol van VWS in deze is het juridisch adequaat borgen van de trekkingsrechten en zeker stellen dat de aanpak van fraude wordt geborgd. Ook heeft VWS in het trekkingsrecht een systeemverantwoordelijke rol.

De rol van Per Saldo en het CAK in de structurele situatie wordt nader gezien; wellicht kan hun betrokkenheid vorm krijgen via een klankbordgroep over gebruikerservaringen.

Programmamanagement VWS bij de invoering

Als systeemverantwoordelijke heeft VWS gedurende de fase van de invoering van de trekkingsrechten een sturende rol. VWS intensiveert vanaf heden deze sturende rol door een programmamanager van I-Interim Rijk aan te stellen met de volgende taakopdracht:

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg

- u. Het management van het programma trekkingsrechten (betreft m.n. de uitwerking van de in deze brief geschetste governance, incl. de verankering van verantwoordelijkheden, communicatie, escalatie- en formele besluitvormingskanalen) en samenhang met andere projecten aanbrengen en leveren van voortgangsrapportages.
- v. Het uitvoeren van een nulmeting (o.a. met betrekking tot SVB-proces en -systeem, op proces en op schaalbaarheid en toetsing op beheer).
- w. Ontwikkelen implementatiekader (kwaliteitseisen aan implementatieplannen deelnemende partijen, (data)migratieplan, teststrategie en -plannen, structurele kwaliteitstoetsing).
- x. Opstellen van een communicatieaanpak (naar cliënten, zorgverleners, gemeenten, zorgkantoren).
- y. Zorgdragen voor tijdige invoering van trekkingsrechten.

De programmamanager is begin april 2014 zijn werkzaamheden gestart en is medio april gestart met de realisatie van het definitieve programmaplan en de aansturing van de projecten. De programmamanager zal ondersteund worden door een team van professionals op het gebied van informatiemanagement en ICT.

Stuurgroep

Besluitvorming omtrent de invoering vindt plaats in de stuurgroep trekkingsrechten, die wordt voorgezeten door VWS. VWS levert ook de secretaris van deze stuurgroep. Van leden van de stuurgroep wordt verondersteld dat zij voldoende mandaat hebben om namens hun organisatie standpunten en beslissingen te nemen. In de voorbereiding van de stuurgroep wordt rekening gehouden met de tijd die nodig is voor achterbanraadpleging. Wanneer een partij onoverkomelijke bezwaren heeft tegen een besluit dat in de stuurgroep genomen is, vindt nader overleg plaats op hoger (zodanig bestuurlijk) niveau. De leden van de stuurgroep dragen ook zelf voorstellen aan die de invoering van de trekkingsrechten vergemakkelijken.

Rol belanghebbenden

Elk van de betrokken partijen is verantwoordelijk voor het projectmanagement waarmee de eigen organisatie zijn bijdrage levert aan de invoering van de trekkingsrechten. Vanwege de bijzondere positie van de SVB in dezen heeft VWS bij de start van het project de SVB gevraagd het projectmanagement voor de invoering van de trekkingsrechten op zich te nemen; daarbij gevoed door de stuurgroep waarin door de opdrachtgevers wordt aangegeven wat nodig is voor een succesvolle invoering. De SVB plant sindsdien de vergaderingen van de structurele en tijdelijke overlegvormen, bereidt deze voor (indien gewenst samen met de medewerkers van de leden van de stuurgroep) en bewaakt de voortgang. Indien de SVB of andere belanghebbenden uit hoofde van het projectmanagement vraagstukken met betrekking tot de tijdige invoering van de trekkingsrechten of consistentie in toepassing vanuit het oogpunt van fraudebestrijding signaleert, melden zij dit in de stuurgroep en doen voorstellen om hieraan het hoofd te bieden. Bij de uitwerking van vraagstukken zal gebruik gemaakt worden van de

leereffecten van de pilots. Per Saldo waarborgt in de fase van ontwikkeling en invoering de positie van budgethouders door deelname aan de stuurgroep en periodiek overleg met de SVB over gebruikerservaringen.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg**

Zoals hierboven genoemd, zal de programmamanager van VWS, mede op basis van de uitkomsten van de gateway review, een nadere uitwerking maken van de governance, die ter besluitvorming in de stuurgroep wordt voorgelegd. Dat zal in elk geval leiden tot nadere afspraken over de rolverdeling tussen de programmamanager en de SVB. Tot die tijd blijft de rol van de SVB ongewijzigd.

In de bijlage is de samenstelling van de stuurgroep vermeld.

De staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur-generaal Langdurige Zorg,

**Bijlage bij Governance brief trekkingsrechten
Deelnemers stuurgroep**

Stuurgroep Trekkingsrechten (maandelijkse bijeenkomst, besluitvorming)